

Poštnina pavšalirana!

ODVETNIŠKA PISARNA

Uredništvo in upravnništvo:
Wildenrainerjeva ul. 15/III.
Dopisi morajo biti podpisani
in frankovani.

GLASILNICA
NOTARSKA PISARNA
V SLOVENIJI.

Izhaja vsak mesec.
Naročnina stane za celo
leto 24 dinarjev. — Po-
samezna številka 2 dinarja.

Štev. 2.

V Mariboru, mesca decembra 1921.

Leto VIII.

Franjo Moškon.

Naša preteklost.

Pred 25. leti in več so bile v odvetniških in notarskih pisarnah le moške moči. Solicitatorji — osiveli možje, začetniki — izstopivši dijaki, ki niso mogli iz tega ali onega razloga nadaljevati študij na gimnaziji ali drugih šolah, stenografi pa so bili po večini juristi. V tistem času niso bila tla ugodna za ženske moči. Takrat so bile odvetniške in notarske pisarne refugium peccatorum in je lahko dobil vsak službo, ki je le pisati znal. Saj se ni mnogo zahtevalo od solicitorjev, še manj pa od drugih uradnikov, ker niso mogli delati preveč samostojno vsled starega civilno-pravnega reda. Takrat je vladala navada posebno na Štajerskem in Kranjskem, da sta vse koncepte izdelala le šef in koncipijent. Vsled tega, ker je lahko vsak, ki je le znal pisati, dobil službo v odvetniških in notarskih pisarnah, so prihajali v pisarne različni elementi in menjava uradništva je bila na dnevnem redu. Veljala je za takratno uradništvo znana pesem: „Raztrgan ves in razcapan, mi palc iz čevlja gleda...“ Vsled tega pa se tudi ugled uradništva ni mogel dvigniti in boleha na tem še danes, kakor naša valuta.

Zelo neugodno za razvoj uradništva so pa vplivale v tistih časih plače, saj je že osiveli uradnik dobival mesečno komaj 30—40 gld., začetniki 10—20 gld. V Trstu so imeli celo vajence, ki so morali začeti brezplačno svojo karijero, medtem, ko je črevljarski vajenec imel pri svojem gospodarju vendarle hrano in obleko. Da se pri takih razmerah ni mogel dvigniti niti ugled, niti gmotno stanje uradništva, je umevno samo ob sebi. Teh sramotnih plač pa niso bile krive razmere ali pomanjkanje dela po pisarnah, temveč le zastareli nazori posameznih šefov, da odvetniški ali notarski uradnik ne sme dobivati velike plače. Posamezne odvetniške in notarske pisarne so imele dela dovolj, ker ni bilo toliko odvetnikov, kakor danes. Da to odgovarja resnici, dokazuje dejstvo, da so skoro vsi odvetniki in notarji, ki so izvrševali svoj poklic pred 30 in več leti, danes bogataši in imajo svoje hiše in posestva ter lepe vloge pri posameznih denarnih zavodih. Vse to je slabo vplivalo na razpoloženje takratnih starejših uradnikov in začeli so premišljevali, kaj storiti, da se zboljša gmotni položaj odvetniških in notarskih uradnikov. Zgoraj opisano razmerje ni vladalo le v slovenskem delu bivše Avstrije, marveč tudi v nemškem in češkem delu. Vsled tega so se začeli dramiti iz spanja tako nemški in češki kolegi, kakor tudi slovenski. Začeli so misliti na organizacijo našega stanu. Med slovenskimi tovariši je bil takrat najagilnejši g. Ivan Bovha, solicitor pri gospodu dr. Dečkotu v Celju. Ta je sklical leta 1894 se-

stanek odvetniških in notarskih uradnikov v Celju, pri katerem je bilo sklenjeno ustanoviti lastno organizacijo, to je „Društvo odvetniških in notarskih uradnikov za slovenski del Štajerske“. Izvolil se je odsek, ki je imel nalogo, sestaviti tozadevna pravila. Pravila so se na to predložila namestništvu v potrditev. Na podlagi potrjenih pravil z naredbo c. kr. namestništva v Gradcu z dne 16. avgusta 1896, št. 22.676 se je ustanovilo društvo odvetniških in notarskih uradnikov za spodnji Štajer. Prvi občni zbor tega na novo ustanovljenega društva se je vršil 4. januarja 1896. Prvi odbor je obstojal iz sledečih gospodov: Ivan Bovha, predsednik; odborniki: Josip Cilenšek, Valentin Gradišnik, Josip Kolar, Andrej Perc, Fran Stelè; namestniki: Josip Ahtik, Ivan Dobršek in Fran Moškon.

Pa že v prvem letu društvenega delovanja se je pokazala potreba razširiti delokrog društva tudi na Koroško, Kranjsko, Trst, Istro in Primorsko, kajti oglašali so se tovariši iz vseh teh navedenih krajev, katerih pa društvo, osnovano samo za spodnji Štajer, ni moglo in smelo sprejeti pod svojo zastavo. Vsled tega je občni zbor z dne 21. avgusta 1896 sklenil, dati društvu širšo podlago in ga razširiti na vse zgoraj navedene pokrajine. Meseca oktobra 1897 je odbor predložil vladi preosnovana društvena pravila. Vlada je trikrat pravila vrnila in delala društvu različne težkoče, a slednjič je vendar z naredbo ministrstva za notranje zadeve z dne 11. avgusta 1898, št. 24.626 preosnovo društva dovolila in njegova pravila potrdila. Od ustanovitve društva pa do leta 1898 so bili člani večinoma le odvetniški in notarski uradniki, medtem, ko so se držali koncipijenti napram društvu bolj rezervirano, češ, da oni kot bodoči šefi ne spadajo v našo organizacijo. Ker so pa uvideli, da imajo tudi oni koristi od društva, saj tako dolgo, dokler so koncipijenti, so začeli tudi oni pristopati k društvu, in tako vidimo pri tretjem društvenem občnem zboru 1. oktobra 1898 navzoče tudi koncipijente. Pri tem občnem zboru se je razmotrivalo tudi vprašanje, ali ne kaže delokrog našega društva razširiti na vse zasebne uradnike. Po daljši debati se je ta predlog odklonil, ker se od takega razširjanja ni pričakovalo nobenih koristi in ker so cilji in koristi posameznih privatnih uradnikov različni in se ne dajo spojiti v eno skupno celoto. V tem času pa je društvo imelo že tudi svoje podporne in ustanovne člane, tako iz Slovenije, kakor iz Trsta in Gorice. Odbor je kmalu uvidel, da se organizacija zelo težko širi na vse slovenske pokrajine samo z dopisovanjem in po posredovanju nekaterih članov iz slovenskih pokrajin in je vsled tega začel razmišljati, kakšnih sredstev bi se poprijel, da bi lažje širil organizacijo po Štajerskem, Kranjskem, Koroškem, Primorskem itd. Tako sta pri odborovi seji dne 15. januarja 1898 predlagala gg. dr. Gulin in

dr. Virant, oba odvetniška koncipijenta, izdajati stanovsko glasilo pod imenom „Pisarna“. Mesca maja 1899 izšla je prva številka stanovskega glasila „Pisarna“.

Ravno ista gospoda sta nadalje priporočala odboru, da se naj z vso vneto in z vsemi sredstvi bojuje za dosego popolnega nedeljskega počitka in za starostno in onemoglostno zavarovanje.

Sveto pismo nas uči, da je Bog ustvarjal svet šest dni, in sedmi dan je počival in tudi katoliška cerkev zapoveduje počivati sedmi dan; vendar šefi zastarelih nazorov in principov nikakor niso hoteli privoliti v nedeljski počitek, češ, da bi s tem utrpeli veliko gmotno škodo, akoravno so bili, kakor sem že prej omenil, precej imoviti, ter da uradništvo, ako se mu da nedeljski počitek, ne bode delalo drugega, kakor lenarilo in se potikalo po gostilnah. Da je bilo tako ravnanje z uradništvom zelo kruto in izkoriščajoče, ker uradnik ni bil nikdar prost in ni bil gospodar niti enega dneva v celem tednu, ve danes le tisti, ki je v tem času v odvetniških in notarskih pisarnah uradoval. Danes se po večini naše uradništvo ne zaveda dobrote, katero ima od nedeljskega počitka in katerega so mu priborile naše organizacije. Boj za nedeljski počitek, kakor za penzijsko zavarovanje za starost in onemoglost se je nadaljeval z uspehom, kakor bomo videli pozneje.

Ker je med tem časom pristopilo k naši organizaciji potrebno število uradnikov v Trstu, je osrednji odbor v Celju sklenil ustanoviti prvo skupino v Trstu, in ustanovni občni zbor se je vršil v prostorih delavskega podpornega društva v Trstu dne 21. maja 1899.

Največ zaslug za ustanovitev te skupine je imel gospod Florijan Grejan in prvi predsednik je bil gospod Josip Štoka. Skupina je pridno delovala več let in se borila za nedeljski počitek, katerega si je tudi priborila. Ko se je pa v Trstu ustanovila Narodna socialna organizacija, je I. skupina pristopila kot IX. skupina k tej organizaciji; na to pa je začela hirati, zanašajoč se na glavni odbor Narodne delavske organizacije in je slednjič zaspala brez dosege nadaljnjih uspehov za svoje člane.

Koncem leta 1898 je osrednje društvo v svojem delovanju malo zaostalo, ker je bil njega predsednik g. Ivan Bovha vtaknjen za dva mesca v preiskovalni zapor okrožnega sodišča v Celju.

Znano bo še marsikateremu, da so tega leta obiskali Celje naši brati Čehi. To je pa razkačilo nemške Celjane, tako, da so začeli napadati došle Čeha in navzoče Slovence s kamni, z jajci itd.

Zvečer, ko so se iz Narodnega doma vračali Slovenci, je mestna fakinaža napadala mirne Slovence, ki so se morali braniti za svoje življenje s samokresi. Iz tega razloga je bil vtaknjen v zapor učitelj Gostinčar iz Žalca, ker je obstrelil nekega trgovskega pomočnika in predsednik našega društva, ker je v silobranu obstrelil nekega napadalca, delavca. Pri glavni razpravi, kateri je predsedoval ravno umrli nadsvetnik g. Alojzij Gregorin, je bil oproščen obtožbe. Na to je društvo zopet začelo delovati naprej po svoji začrtani poti.

Pri tej priliki se pa moram spominjati hvaležno umrlega g. dr. Ivana Dečko, odvetnika v Celju, ki je bil zelo naklonjen našemu društvu in mu je odstopil rade volje v svoji pisarni eno sobo, kjer je društvo imelo svoje seje, pa tudi občne zборе.

Društvo pa ni stremelo samo po organizaciji uradništva, marveč je skušalo svoje člane seznaniti s slovensko in nemško stenografijo in je v to svrhu usta-

novilo tesnospisne tečaje, katere je vodil brezplačno pokojni šolski svetnik gospod Ivan Krušič.

Boj za uvedbo nedeljskega počitka trajal je naprej in leta 1902 so sklenile nemške in češke organizacije sprožiti tozadevna vprašanja tudi v državnem zboru, a tudi pri vladi niso našle ugodnih tal. Osrednji odbor društva je odposlal vsled tega 2. marca 1902 okoli 400 izjav na posamezne šefe in tudi na državne poslance, v katerih je navajal razloge, ki govore za uvedbo nedeljskega počitka in pobijal razloge onih faktorjev, ki so bili nasprotni uvedbi nedeljskega počitka.

Dne 14. junija 1902 je odbor sklical shod, ki je sklenil resolucijo za uvedbo nedeljskega počitka. Ista je bila odposlana zopet odvetnikom in notarjem ter državnima poslancema gg. Jos. Žičkarju in pl. Berksu. Med tem časom so se začeli tudi gibati nemški in češki tovariši na Dunaju, v Pragi in Brnu, ki so imeli tudi že svoja stanovska glasila.

Ker se je leta 1902 že dovolj članov tudi v Ljubljani pridobilo za naše društvo, se je vršil po inicijativi g. tovariša Josipa Christofa 3. avgusta 1902 ustanovni občni zbor II. skup. in 3. septembra prvi občni zbor te skupine. Deželna vlada pa je tudi tukaj delala sitnosti pri ustanovitvi te skupine. Leto dni smo morali čakati, da se je deželna vlada zganila in privolila v ustanovitev že omenjene skupine.

Pa komaj po preteku enega leta delovanja te skupine so hoteli ljubljanski tovariši dobiti v svoje roke osrednji odbor iz Celja v Ljubljano. Osrednje društvo je seveda ta predlog kranjskih tovarišev odklonilo. Gospod dr. Pegan je navajal stvarne razloge, ki govore proti premestitvi odbora v Ljubljano in pobijal razloge ljubljanskih tovarišev za premestitev. Vsled malobrižnosti tovarišev je morala „Pisarna“, ki je zagledala luč sveta, kakor sem že omenil leta 1899, prenehati vsled gmotnih razmer. Pri občnem zboru dne 11. novembra 1903 se je pa po daljši debati sklenilo strokovno glasilo zopet oživeti, in ga izdajati pod imenom „Slovenska pisarna“. List je izšel pod tem imenom 1. aprila 1904. Navedeni občni zbor se je pa baval tudi z vprašanjem ustanovitve lastne bolniške blagajne. Do uresničenja te ideje pa ni prišlo vsled pomanjkanja gmotnih sredstev. Tega leta je društvo zopet otvorilo tesnospisni tečaj pod vodstvom gospoda Rasto Fašaleka, in knjigovodstvo, katero je podučeval g. Josip Jagodič, takratni knjigovodja tvrdke „Merkur“ v Celju. Priredili smo tudi nekaj predavanj, s katerimi smo pa pozneje prenehali vsled slabega obiska.

Tudi druga skupina je ustanovila tesnospisni tečaj pod vodstvom gospoda Karlingerja, ki je pa slednjič zaspal, ker tovariši niso imeli v sebi energije, da bi istega obiskovali redno. Leta 1905 bi se morala v Mariboru po prizadevanju tovariša g. Lovro Čremošnika ustanoviti III. skupina našega društva. Ker se je pa isti preselil iz Maribora v Celje, ni prišlo do omenjene ustanovitve, ker se ni hotel žrtvovati za to nobeden takratnih tovarišev v Mariboru. Žalibog imamo še dandanes v Mariboru tovariše, ki nimajo volje ne smisla za društveno delovanje.

Pri občnem zboru dne 14. decembra 1904 je hotel iz zdravstvenih oziror odložiti takratni predsednik g. Ivan Bovha predsedstvo, a temu so se uprli gg. dr. Ljudevit Štiker, dr. Vekoslav Kukovec, dr. Fermevc, dr. Pegan in drugi, povdarjajoč njegove velike zasluge za društvo, ker je edino le on sposoben vsled večletne skušnje voditi društvo naprej po začrtani poti.

Omeniti moram, da osrednje društvo ni skrbelo samo za pridobitev nedeljskega počitka, za penzijsko zavarovanje, temveč je skrbelo tudi za gmotno stanje društva, prirejalo koncerte na dan občnega zbora, včasih tudi na Martinov večer kako veselico itd. Če pomislimo, da je pri teh koncertih sodelovalo „Celjsko pevsko društvo“ pod vodstvom g. dr. Schwaba, dalje kot solista gospod dr. Gvidon Sernek ter njegova sestra gdč. Mila in narodna godba, je samo ob sebi umevno, da so bili ti koncerti res prav dobro obiskani in vsled tega tudi ni izostal gmotni uspeh taistih.

Tudi dandanes ne bi škodovalo, če bi naše društvo priredilo kedaj kak koncert ali veselico s sodelovanjem tega ali onega pevskega zbora. Seveda bi bil gmotni uspeh takega koncerta danes zelo dvomljiv z ozirom na različne stroške in veselčni davek.

Dne 3. maja 1905 je dobilo društvo iz Dunaja obvestilo od zgoraj navedenih poslancev Žičkarja in Berkša, da se je vodja pravosodnega ministrstva dr. Klein izrekel proti uvedanju popolnega nedeljskega počitka, dokler nimajo tudi denarni zavodi popolnega nedeljskega počitka, ker bi utrpeli z nedeljskim počitkom obe stranki izgubo, ker ste ena na drugo navezani, zlasti ker obiskujejo ob nedeljah kmeti tako odvetniške in notarske pisarne, kakor tudi denarne zavode. Z ozirom na to odklanjajočo izjavo pravosodnega ministra dr. Kleina so naši češki tovariši dne 29. aprila 1905 sklicali zborovanje v Pragi, katerega se je udeležilo nad 2000 oseb, med njimi tudi poslanci odvetniške in notarske zbornice ter državni poslanci. Slednji so dali navodila, kako naj postopajo naše organizacije, da pridemo enkrat do zaželjenega cilja, to je, do popolnega nedeljskega počitka. Na tem shodu se je sklenila resolucija, ki je zahtevala potom zakona uvedbo popolnega nedeljskega počitka.

Iz istih razlogov se je vršilo tudi 12. maja 1905 zborovanje nemških tovarišev, katerega se je udeležilo celjsko društvo in druga skupina po svojih odposlancih. To zborovanje pa ni nudilo tistega efekta, kakor ono v Pragi. Imelo je sicer lep dnevni red, ki se pa ni izvršil vsled malomarnosti dunajskega vodstva.

Med tem časom se je ustanovilo v Ljubljani društvo zasebnega uradništva „Naša zveza“. To je dalo povod drugi skupini, da je stavila pri izvanrednem zboru dne 5. januarja 1907 na dnevni red vprašanje, ne bi li kazalo, da druga skupina pristopi k temu društvu. Ta predlog ni prodril v stavljeni obliki, marveč se je dalo tovarišem prosto roko, da so lahko sami za se člani društva „Naša zveza“. Želja, katero so ljubljanski tovariši gojili že leta 1907, se je pozneje izpolnila, ko se je ustanovilo društvo zasebnega uradništva v Ljubljani. Ljubljanski tovariši so lastno društvo zapustili in pristopili kot skupina uradniškemu društvu. Kak uspeh so pa s tem dosegli za svoj stan, vedo najbolje sami, mislim pa, da istega, kakor preje prva skupina v Trstu s svojim pristopom k Narodni delavski organizaciji.

Dne 19. maja 1907 se je vršil v Ljubljani dobro obiskan shod odvetniških in notarskih uradnikov s sledečim dnevnim redom: 1. Organizacija: osnovanje zveze jugosl. odvet. in notarskih uradnikov, 2. izboljšanje gmotnega in socialnega položaja, 3. nedeljski počitek, 4. ustanovitev lastnega pogrebnega zavoda.

S prihodom dveh celjskih tovarišev v solčno Gorico se je začelo tudi tam organizatorično delovanje in dne 8. aprila 1907 se je vršil prvi občni zbor tretje

skupine v Gorici in nje predsednik je bil sedanji predsednik mariborskega društva g. Dragotin Gilčvert.

Ta skupina ni dolgo kot taka obstojala, marječ se je že po preteku enega leta osamosvojila v samostojno društvo. Dne 5. julija 1908 se je vršil prvi občni zbor samostojnega društva.

Celjsko kakor goriško društvo je mislilo na lasten pogrebni zavod. Tozadevna pravila so se določila in objavila. Toda ideja sama kot taka se ni uresničila. Društvo je potem marljivo delovalo, priborilo si popolni nedeljski počitek in izboljšanje plač. Pisarnovodje so imeli na Primorskem in v Trstu mesečno 300K, nekateri tudi več. Ostalo uradništvo je pa imelo tudi veliko boljše plače, kakor na Štajerskem in Kranjskem.

Tudi II. skupina ni hotela več kot taka obstojati in nje občni zbor je sklenil dne 11. 6. 1907 se samosvojiti. Osrednji odbor v Celju je tej želji ustregel s tem, da je razpustil drugo skupino v smislu § 13 c pravil.

Omenil sem že, da je predsednik osrednjega društva v Celju, g. Ivan Bovha, 1. 1904 hotel odložiti predsedstvo tamošnjega društva in pri redni odborovi seji 9. 11. 1907 se je izvolil nov odbor, za predsednika g. dr. Ernest Kalan, za podpredsednika pa g. dr. Ljudevit Štiker, za tajnika g. Čremožnik, za blagajnika g. Fras.

Ljubljanskim tovarišem pa žilica ni dala miru in so hoteli ne samo postati, samostojni marveč ob enem tudi dobiti v svojo roko osrednji odbor in društveno premoženje iz Celja v Ljubljano.

11. redni občni zbor društva v Celju se je vršil dne 24. 11. 1907 in je bil najzanimivejši od vseh občnih zborov. Šlo je takrat za to, ali naj ostane osrednji odbor in premoženje celjskega društva še v Celju, ali se pa izpolni želja kranjskih tovarišev. Te seje za odstop v Ljubljano se je udeležilo 6 tovarišev iz Ljubljane in 6 tovarišev iz Gorice. Ta občni zbor je vodil podpredsednik dr. Ljudevit Štiker. Ljubljanski tovariši so osrednji odbor napadali in mu predbacivali različne stvari, kakor nedelavnost, neizpolnitev dolžnosti napram drugi skupini itd. Pred vsem je napadal g. Tavčar došle odbornike 3. skupine iz Gorice. Ker so pa videli, da nimajo večine, in da s svojim predlogom ne uspejo, so zapustili občni zbor in odšli. 5. januarja 1908 so ustanovili lastno društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Ljubljani pod predsedstvom gosp. Blaža Kamenšek. Občni zbor pa je izvolil odstopivšega predsednika g. Ivan Bovha častnim članom društva.

Na to je prišla leta 1914 svetovna vojna, ki je delovanje posameznih naših društev zelo ovirala, kajti odborniki so bili poklicani v vojaško suknjo. Po vojni se je zopet oživel celjsko društvo in dalo inicijativo za ustanovitev samostojnega društva v Mariboru. Obe ti društvi delata roko v roki v dobrobit našega stanu.

Skupno delovanje organizacij odvetniškega in notarskega uradništva v stari Avstriji je pridobilo svojim članom penzijsko zavarovanje, kakor tudi popolen nedeljski počitek. Sedaj po vojni obstoja glavno delo posameznih organizacij manj ali več le v tem, da skuša odvetniške in notarske uradnike organizirati in jim izvojevati, kolikor je to mogoče, draginji odgovarjajoče plače.

Ni se sicer na tem polju še vsega doseglo, a vendar ima celjsko kakor mariborsko društvo v tem velike zasluge, kajti brez društev bi uradništvo ne imelo izdaleka teh plač, kakor jih ima dandanes, čeprav iste ne zadoščajo vsakdanjim današnjim potrebam.

Omenil sem že v začetku, da smo našli pred 25 in več leti v odvetniških in notarskih pisarnah le moške moči. Novi civilno-pravni red, vojna in gmotni položaj odvetniškega in notarskega uradništva pa je to sliko korenito izpremenil. Tej izpremembi so tudi precej pripomogli pisalni stroji, ki so privabili v pisarne ženski spol. Moško uradništvo je precej zapustilo odvetniško in notarsko pisarno ter si izbralo drug poklic, ki jim nudi boljše mesečne plače in bolj brezskrbno starost. Moškega naraščaja v odvetniških in notarskih pisarnah ni, ker se vsak raje že začetkoma posveti kakemu drugemu poklicu, kakor pa našemu. V smislu novega civilnopravnega reda ne zadošča več, kakor je to bilo prej, da kdor zna pisati, je tudi že lahko bil odvetniški ali notarski uradnik. Posebno pisarnovodja mora obvladati samostojno uradovanje v odvetniški ali notarski pisarni. Če bodo hoteli imeti gg. šefi moški naraščaj v svojih pisarnah, bodo morali tudi za tega skrbeti. To se da doseči le na ta način, da bo uradništvo v odvetniški in notarski pisarni tako plačano, kakor pri drugih podjetjih.

Tovariši in tovarišice, ki ste se šele v zadnjih letih posvetili našemu stanu, vidite iz tega članka celo delovanje naše organizacije in nje uspehe. Vsaka organizacija je odvisna ne samo od delovanja odbora, marveč od delovanja vsakega posameznika.

Za to Vas pozivljam, da pristopite vsi oni, ki še niste člani ali članice te ali one organizacije, k našemu društvu in sicer iz mariborskega okraja k mariborskemu, iz celjskega pa k celjskemu. Podpirajte po svojih močeh tako društvo, kakor tudi naše glasilo. Glasilo je ono orodje, ki nam služi za dosego in uresničenje naših ciljev.

Za to pa pozivam vse one tovariše, ki še niso pristopili k našemu ali celjskemu društvu, da to nemudoma store. S tem krepke na eni strani organizacijo, ki bo tem lažje in intenzivnejše delovala za dobrobit članov, čim močnejša bo, na drugi strani pa koristi o sebi, kajti le oni, ki ima za seboj trdno organizacijo kot oporo, si lahko vstvari v moralnem in materialnem oziru ugodno in stanu odgovarjajoče stališče. Podpirajte po svojih močeh društvo, podpirajte njega glasilo, ki je edini glasnik Vaših zahtev in teženj. Vsi na delo za našo pravično stvar!

Naša bilanca!

I.

Leto se bliža h koncu in dolžnost je tako posameznih zavodov, podjetij in društev, kakor tudi vsakega skrbnega gospodarja posebej, da se ozre v prošlo leto ter napravi bilanco, da na podlagi iste razmotriva svoj gospodarski položaj.

Pri sestavi bilance se bode često konstatiralo napredovanje ali pa prišlo na sled takim hibam, kojih med letom vsled drvenja in zaporednega kupičenja novih dogodljajev niti opaziti ni bilo.

Taka bilanca je potrebna zlasti za nas, ki živimo raztreseni po mestih in trgih Slovenije ter se med seboj še nismo niti do dobra spoznali. Le nekaj tovarišev in tovarišic se je do sedaj strnilo v mala krdela ter si ustanovilo lastne strokovne organizacije.

Če tudi menijo posamezni odbori, da se te organizacije razvijajo za lokalne razmere povoljno, da se je za njih članstvo storilo vse, kar je bilo v danih razmerah možno, se vendar ti uspehi razblinijo v očigled velikemu številu našega neorganiziranega sloja poceli Sloveniji ali pa celo obzirom na obseg naše troimenske države.

Dasiravno je način izvrševanja naše službe tak da je število našega sloja z ozirom na druge stanove neznatno in da bivamo v raznih razdaljah ločeni drug od drugega, bilo bi vendar možno oživeti povoljno strokovno organizacijo, ki bi ne bila brez vpliva pri sedanjem proporcijem sistemu in dokaj vpoštavana tako pri raznih zastopih, kakor tudi pri zakonodajstvu.

Ako se zjedini odvetniško in notarsko uradništvo v močno organizacijo, — če tudi iz početka le v Sloveniji — zamore s sigurnostjo računati na primeren uspeh.

Moral pa bi se vpisati v tem slučaju vsak tovariš(ica) v strokovno organizacijo dotičnega okrožja; zbornice pa bi morale imeti vsakega v evidenci.

Ako bi prešinila vsakega tovariša stanovska zavest, ako bi se vsak dejansko in umstveno udeleževal organizacijskega življenja, prenehale bi med drugim tudi pritožbe o nekvalifikaciji in naš stan bi se ustalil, plače bi se sistematizirale ter utrdile za vsako posamezno kategorijo.

Sedaj ni več onih ugovorov, kot poprej v bivši Avstriji, da ovirajo napredovanje naših organizacij tovariši-drugorodci, ki hodijo separatno pot. Koliko je le-teh še med nami, so se po večini novim razmeram prilagodili in se čedalje bolj uživali v prepore. Saj morajo tudi oni uradovati v našem državnem jeziku, katerega se je preziralo pred preobratom od gotovih strani. In te razmere so tudi drugorodce zblížale z nami, da so se zlasti na severni periferiji pridružili našemu gibanju in stremijo za našim skupnim stanovskim hotenjem.

Ako se omogoči tozadevno gibanje v soglasju s tovariši po ostali naši državi izven Slovenije, potem zamoremo trdno računati na dosego začrtanih ciljev.

Da pa zamoremo pri sosedih računati na vpoštovanje naših organizacij po Sloveniji, moramo se pred vsem med seboj spoznati, vedeti moramo zlasti kje in v kolikem številu se nahajamo.

II.

Po podatkih državnega statističnega urada o rezultatu ljudskega štetja v januarju letošnjega leta znaša prebivalstvo Jugoslavije nekaj nad 12 milijonov. Ti podatki niso povsem točni, ker so objavljeni s pridržkom, da še ne obsegajo vseh Jugoslaviji pripadlih pokrajin.

Manjkajo podatki celih pokrajin iz Črne gore, Makedonije, Banata, Velikega Bečkereka, južne Srbije, Dalmacije, okraja Logatec itd.

Za Srbijo se navaja	4,157.140
Hrvatska in Slavonija	2,591.800
Bosna in Hercegovina	1,886.543
Banat in Bačka	1,338.779
Slovenija	1,156.464
Dalmacija	301.345
Črna gora	172.960 ljudi.

Ako se spolni te podatke z onimi pokrajinami, ki nam pripadajo po rapalski pogodbi, ker so bili dotični kraji ob času ljudskega štetja še od Italijanov zasedeni, dalje nekatere občine ob albanski meji ter nekatere okraje v Črni gori in južni Srbiji, pridobimo še nad 400.000 duš, tako, da znaša prebivalstvo Jugoslavije danes gotovo nad 12 milijonov prebivalcev.

Mimogrede bodi omenjeno, da je vsled rapalske pogodbe došlo pod Italijo 146.400 Srbohrvatov in 323.000 Slovencev, torej 469.400 Jugoslovenov. Ako tem prištejemo še beneške in kanalske Slovence okrog

38.600, dobimo nadaljnih 508.000 Jugoslovenov, ki bi v smislu Wilsonovih načel imeli pripadati Jugoslaviji.

Po vsem tem ozemlju se nahajajo naši tovariši v večjem ali manjšem številu raztrešeni po raznih mestih in trgih in vsi ti se imajo boriti s težkimi življenskimi vprašanji za obstoj.

Ako se strnejo vsi ti tovariši, ki imajo slične težnje in se posamezno borijo za vsakdanji kruh, v organizacije po okrožjih in slednje v Saveze ujedinenih skupin, potem bi šteli ti Savezi tisoče in tisoče stanovskih kolegov obojega spola.

III.

Predočimo si število odvetniškega in notarskega uradništva samo po Sloveniji, ki šteje 1,156.464 prebivalcev.

Po uradnih podatkih z dne 1. novembra 1921 se nahaja med tem prebivalstvom 179 odvetnikov in 57 notarjev. Po teh pisarnah deluje le 71 odvetniških in notarskih kandidatov, ostalo osebje tvorijo večinoma neakademiki.

Tozadevnih pisarn imamo 236. V nekaterih pisarnah deluje 4 do 8 in celo 11 oseb, v manjših zopet le 2 do 3 osebe.

Ako privzamemo za naš proračun srednje število, da pridejo povprečno na vsako pisarno 3 uradniki — ce, potem naštejemo v Sloveniji 708 odvetniških in notarskih uradnikov brez koncipijentov.

Na bivšo Kranjsko odpade 81 odvetnikov in 30 notarjev torej 111 pisarn, ki bi dajale po gornjem prevdaru 333 uradnikov, na bivšo Štajersko odpade 98 odvetnikov in 27 notarjev torej 125 pisarn, kar daje po gornjem ključu 375 uradnikov, skupaj torej 708 uradnikov.

Z ozirom na to, da na bivšem Štajerskem deluje mariborska in celjska strokovna organizacija, je treba pisarne deliti v celjsko in mariborsko sodno okrožje.

Celjskemu okrožju pripade 35 odvetnikov in 13 notarjev, torej 48 pisarn z najmanj 144 uradniki, mariborskemu okrožju pa 63 odvetnikov in 14 notarjev z najmanj 231 uradniki.

Skupno s šefi in koncipijenti se bi zamoglo ob vsestranski dobri volji dobiti okrog 1000 rednih in podpornih članov.

To število bi zadostovalo, da bi zamoglo stanovsko glasilo v primerni obliki in z zanimivo vsebino redno izhajati. Je pa tudi zadostno število odvetniškega in notarskega uradništva za ustanovitev in redno delovanje vsaj 2 zbornic odvetniških in notarskih uradnikov n. pr. s sedežem v Ljubljani in Mariboru.

Ali smo pa pripravljeni za take zbornice? V tem letu še ne. V prihodnjem pa bi se s pridnim delom dalo dohiteti zamujeno. Predpogoj pa je, da se vsak včlani v organizacijo svojega okrožja. da vodstva organizacij sestavijo natančne imenike vsaj v njih okrožju nastavljenega uradništva, ter da sestavijo izpraševalne komisije kot predpriprave k tozadevnim zbornicam, ki bi se naj oživele na tej podlagi.

Z ozirom na to, da nam ob zaključku lista še niso došli statistični podatki, koliko od kranjskih tovarišev v preliminarnem številu 333 je že včlanjenih v njih stanovski skupini „Društva zasebnih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani“, nadalje, ker je od na celjsko okrožje pripadajočih uradnikov 144. število organiziranih itak razvidno iz zapisnika o celjskem obč. zboru dne 2. oktobra 1921 v novemberski številki „Odvetniške pisarne“ in ker si ravnotako iz 1. in 2. številke našega glasila lahko vsak sam zračuni, koliko je od 231 na

mariborsko okrožje pripadajočih uradnikov pristopilo mariborski organizaciji, naj za danes na tem mestu izostanejo tozadevni zaključki, ki jih podaja naša bilanca.

V Mariboru, 30. novembra 1921.

Društveni predsednik **Dragotin Gilčvert.**

Stanko Moškon, cand. iur.:

Odvetnik in pisarnovodja.

Ustroj in razdelitev dela v odvetniških in notarskih pisarnah je bistven predpogoj točnega in dobrega uradovanja. Ena temeljnih napak in pomanjkljivosti odvetniških pisarn je neekonomska razdelitev dela in določitev delokroga med odvetnikom oz. notarjem in njega pomočnikom-pisarnovodjo. Ta ločitev je na Angleškem in Francoskem že davno uvedena (avocat in avoue). Po tem vzorcu naj bi odvetnik opravljaj zgolj pravna opravila, vsa druga in nadzorstvo pisarne pa pisarnovodja.

V vsaki pisarni se mora delo med uradnike strogo porazdeliti, da vladata v uradu red in pa točnost. Le na ta način je mogoče, da pisarna brezhibno funkcijonira. Vzgled so nam razne odvetniške pisarne, kjer je taka razdelitev uvedena. Da se pa da vse to doseči, je potreba, da je pisarnovodja mož na pravem mestu, zmožen in samostojen.

Pisarnovodja ne sme biti šefu samo podrejeni uradnik, biti mu mora veren sodelavec in pa tovariš. Razume se samo po sebi, da mora tak pisarnovodja imeti v pisarni potreben ugled napram ostalemu uradništvu, proti strankam in proti šefu. Ako je pri sodnijah uvedena razdelitev uradništva v konceptne uradnike, pisarniške uradnike in pisarniške vodje, se more in mora uvesti ta delitev tudi v odvetniških pisarnah. Šef imej svoje delo, voditelj pisarne svoje, drug naj se naslanja na drugega.

Predpogoj marljivega in vestnega dela je gmotno vprašanje. Le oni uradnik se bo intenzivno in z vso ljubeznijo posvetil delu, ki je rešen materijelnih skrbi in ki dela v zavesti, da je za svoje delo tudi pošteno plačan. Po mojem mnenju je naziranje onih šefov, ki mislijo, da s tem, če uradništvo slabo plačujejo bogve kaj prištedijo, napačno. Vsako delo zahteva pravično plačilo in logično je, da se oni, ki je slabo plačan, ne bo pretegnil v službi. Jaz za svojo osebo sem prepričan, da bo vsak šef radevolje pošteno plačal svojega pisarnovodjo, ako je tako srečen, da dobi dejanski tovariša, ki mu je res vodja pisarne.

Nadalje je tudi šefova dolžnost, da zavaruje svojega stalnega uradnika za slučaj bolezni in starosti. Kakor zase, mora skrbeti tudi za bodočnost človeka, ki ga hoče navezati nase, da mu zvesto služi.

Ravnotako je važno vprašanje tudi vprašanje dopusta. Danes imajo navadno pisarnovodje 14 do 21 dnevni, ostali uradniki pa 7 do 14 dnevni dopust. Jaz mislim da je tak dopust prekratek. Voditelj pisarne imej 4 tedenski, ostalo osebje pa 2 tedenski dopust. Zagovarjati to zahtevo je lahko! Dopust je zato, da si uradnik nabere v tem prostem času novih duševnih sil za celoletno delovanje. V tem času se mora duševno in telesno odpočiti, dana mu mora biti prilika duševne in telesne rekreacije. Da je 14 dnevna prosta doba za odpočitek od celoletnega napornega duševnega dela premala, mora uvideti vsak razsoden človek. Uradnik naj privošči za čas dopusta sebi in družini spremembo zraka, hrane, gibanje v prosti naravi, potovanje itd. Le na ta način se je mogoče iznebiti more celoletnega dela in živčne otrplosti. Za tak dopust je pa potrebna

regulacija plač. Kajti uživati dopust, ki je res dopust, a ne samo brezdelje, dolgo spanje zjutraj, posedanje čez dan po gostilnah in zvečer po kavarnah, ni mogoče ob temeljnih plačah. S socialnega stališča bi bilo edino pravično, da šef, če že da svojemu pisarnovodji dopust, dá tudi posebno nagrado, da zamore ta dopust res v smislu besede uporabiti, ne da bi si nakopal dolga. Ta doklada na plači v enem mesecu, se mu bo v ostalih 11 bogato obrestovala. Če da šef uradniku, ki ne nastopi dopusta dvojno plačo, jo lahko da tudi — in več bi koristil — uradniku, ki nastopi dopust. Kaj pomaga uradniku dopust, če si pri tem nakoplje dolg in ga kasneje v celem letu komaj odplača s pritrganjem od ust. Dobro bi bilo, ko bi se to vprašanje rešilo med šefom in pisarnovodjo takoj pri nastopu službe. Čas dopusta naj se določi za čas sodnih počitnic. Doba dopusta naj se izenači po vseh pisarnah.

Še nekoliko besedi o nreditvi službenega razmerja med šefom in pisarnovodjo.

To razmerje mora biti stalno in urejeno na podlagi zakona, ki naj ureja razmerje duševnih službojemalcev. Kakor na primer državni uradniki ne sklepajo pogodb, marveč stopijo v službo na podlagi zakonitih določil, tako se naj določi taka podlaga tudi za odvetniške in notarske uradnike. Seveda je taka določila težje sestaviti za intelektualne, kakor za manualne službojemalce. Take pogodbe se morajo sklepati, kakor pogodbe med svobodnimi in neodvisnimi ljudmi, ne pa kakor pogodbe med gospodarjem in slugo, oziroma med neodvisnim in odvisnim človekom. Mezdne pogodbe so sploh jako težavne, a glede duševnih delavcev pa posebno. Težko je določiti tam, kjer gre za duševno delo, dolžnosti in obveze, zlasti v pisarnah, kjer je merodajna v prvi vrsti moralna usposobljenost. Zato naj se ne sklepajo med šefi in uradniki mezdne pogodbe za vsak slučaj posebej, marveč naj se, kakor sem že zgoraj omenil, uredi celotni medsebojni odnošaji in razmerje potom zakonitih določil.

Do sedaj in še danes velja načelo, da je službena pogodba šef sam, kar je pa krivično in nemoralno naziranje. S stališča medsebojnega zaupanja, izobrazbe in morale pa je edino pravilno stališče, da sta pogodba šef in pisarnovodja. Kajti tam, kjer nista oba na gotovi stopnji poštenja, ne velja nobena, še tako dobra pogodba. V podrobnosti zakonitih določil glede medsebojnega razmerja med šefom in uradnikom se ne bom spuščal. Omenil bi le najvažnejše:

Za slučaj bolezni plačuj šef pisarnovodjo dva meseca s stalno plačo, en mesec pa s polovično. Ravno tako mora imeti pisarnovodja stalno plačo za slučaj orožnih vaj. Vprašanja počitnic sem se dotaknil že zgoraj. Odpovedna doba bodi trimesečna, ravno toliko tudi preizkusna doba. Ako bi uradnik zagrešil eventualno kak delikt po kaz. zakonu, ne velja niti preizkusna, niti odpovedna doba. Pač pa mu mora šef izplačati plačo do konca meseca, v katerem je bil izvršen delikt. To je važno v toliko, ker mora gledati odvetniški stan v prvi vrsti na poštenje in moralno kvaliteto svojega uradništva.

Kar se tiče izstavljenega spričevala, naj obsega vse, kar se tiče znanja in zmožnosti pisarnovodje. Važna pa je tudi moralna kvalifikacija.

Glede izvrševanja državljskih in osebnih pravic mora imeti uradnik popolno svobodo. Tega mi pač ni potreba poudarjati še posebej.

To bi bilo nekoliko misli o teh zakonitih določbah, ki bi „eo ipso“ veljale pri medsebojnih pogodbah.

Napisal sem te vrstice z namenom, vzbuditi med šefi in voditelji pisarn zanimanje za določitev razmerja, ki naj vlada med njimi. Nisem hotel spraviti na papir cele razprave o tem vprašanju. Hotel sem le omeniti najvažnejša poglavja, ki naj dokažejo, da je skupno harmonično delo med šefom in pisarnovodjo za razvoj in procvit vsake pisarne neobhodno potrebno.

Celje 30. novembra 1921.

Mezdno gibanje v celjskem okrožju.

Dne 21. oktobra 1921 se je vršil v hotelu „Balkan“ v Celju ob polni udeležbi društvenih članov izvanredni občni zbor odvetniških in notarskih uradnikov za celjsko okrožje. Na tem občnem zboru se je pred vsem obravnavalo naše pereče mezdno vprašanje. Po izčrpnih poročilih se je sklenilo odločno vztrajati pri že v resolucijah iz leta 1919 ustanovljenih letnih minimalnih plačah in k taistim z ozirom na silno draginjo zahtevati za vsako poedino kategorijo primerne mesečne draginjske doklade.

Te svoje zahteve smo obrazložili v posebni spomenici, ki smo jo poslali vsem odvetnikom in notarjem celjskega okrožja in ki so jo lojalno objavili tudi mnogi slovenski listi. Okrožnica se glasi:

Vsem odvetnikom in notarjem celjskega okrožja!

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju je na svojem zborovanju dne 21. oktobra 1921 v hotelu „Balkan“ v Celju v očigled dejstvu, da vsled silno narasle draginje in več kakor 8 kratnega povišanja cen najvažnejšim življskim potrebščinam od l. 1919 odvetniško in notarsko uradništvo vkljub največji varčnosti na noben način ne more brez zadolževanja izhajati s prejemki, ki so bili normirani leta 1919, po temeljitih poročilih storilo sklepe, ki jih naznanja odvetnikom in notarjem svojega okoliša s sledečo

SPOMENICO :

I.

Odvetniško in notarsko uradništvo odločno vstraja pri zahtevi najnižjih letnih temeljnih plač, ustanovljenih v resolucijah od 23. aprila 1919, ki znašajo;

- a) za odvetniške in notarske kandidate začetnike 2400 din. in po vsakem letu pisarniške prakse povišanje 600 din. do doseženega letnega zneska 4200 din.;
- b) za pisarniške vodje začetkom 2.400 din. in vsakih 5 let v tej lastnosti dovršene službe povišek za 600 din. do 50. starostnega leta;
- c) za stenografe in strojepisce začetkom 1200 D, po prvem letu povišek za 240 din. in potem vsakokrat po 3 letih službovanja v tej lastnosti povišek za 120 din., dokler doseže temeljna plača svote 2.400 din.;
- d) za strojepisce začetkom 960 din. in vsakokrat po 3 letnem službovanju povišek za 240 din., dokler temeljna plača ne doseže zneska 1440 din.

II.

Z ozirom na današnjo draginjo zahteva odvetniško in notarsko uradništvo k spredaj določenim temeljnim plačam začasno za pod I a in b) navedene kategorije 900 din., po I c) navedeno kategorijo 500 din. in pod I d) navedeno kategorijo 400 din. mesečne

druginjske doklade s pridržkom, da se ta doklada vsako četrtletje revidira in sorazmerno z obstoječimi cenami življenskih potrebščin zviša ali zniža.

III.

Glede ostalih zahtev vztraja uradništvo začasno pri sporazumu med šefi in uradniki od meseca julija 1919.

IV.

Da je naš zahtev utemeljen, upravičen in celo skromen, nam mora priznati vsak misleči človek. Zato smo prepričani, da bodo tudi naši delodajalci to uvideli in brez pomisleka prejemke svojega uradništva že s tekočim mesecem primerno uredili.

Zahteva je za uradništvo neodložljiva. Zima in kakor vse kaže, huda zima je pred durmi, uradništvo pa nima niti obleke, obutja, življenskih zalog, niti denarnih sredstev, da si takšne nabavi.

Ako do 10. novembra 1921 društvo ne dobi naspornih izjav, bo smatralo, da odvetniki in notarji društvenega okoliša našim zahtevam pritrdijo. Za vsak drugi slučaj si društvo pridržki nadaljne ukrepe.

Celje, dne 25. oktobra 1921. Odbor.

Spomenica je bila pisana v takem času in v takem tonu, da smo s sigurnostjo pričakovali najboljšega uspeha. Žal, zaenkrat še nismo tega dosegli; pač pa je spomenica pri mnogih naših delodajalcih našla odziv in pripomogla mnogim našim tovarišem in tovarišicam do znatnega zboljšanja službenih prejemkov. Znan nam je slučaj, ko je šef svojemu pisarnovodji baje plačo preko v spomenici navedenih zahtev povišal, kar je pač najlepši dokaz zato, da so v spomenici navedene zahteve povsem primerne in celo skromne. Znani so nam pa tudi slučaj, ko se šef prav nič ni zmenil za našo spomenico. Naravnost sramota pa je za odvetnika ki svojemu edinemu uslužbencu plačuje naravnost beraško mesečno plačo po 700 K, pa ne uvidi potrebe, da bi mu plačo vsaj tako povišal, kakor kakemu cestnemu pometaju! Tudi od šefa, ki se je vsidral ob mestni periferiji in ki ima zelo dobro uspevajočo pisarno, smo pričakovali več umevanja za naše mezno gibanje. Ta šef ima sicer vedno na jeziku socializem, žal njegovo uradništvo tega do sedaj še ni bilo deležno.

Dne 21. t. m. so imeli tukajšnji odvetniki in notarji stanovsko zborovanje in so med drugim vzeli v pretres tudi našo spomenico. Storili so baje tudi tozadevno sklepe, ki so pa za sedaj še tajni. Ta tajnost sklepov je najbolj značilna; gotovo so takšni, da bi ne zdržali. kritike. Vsekakor naglašamo, da je celjska uradniška organizacija odločena vztrajati pri svojih zahtevah in jih izvojevati, če ne gre v dobrem tudi s silo. Zahteve so tako malenkostne, da ni nobenega dvoma, na kateri strani bode v našem upravičenem boju stala javnost.

Odbor.

O izvrševanju odvetniškega poklica v Julijski krajini v Italiji.

S kraljevskim odlokom — zakonom z dne 25. sept. 1921. št. 1373 se je uredilo izvrševanje odvetniškega poklica v novih pokrajinah (Julijski in Videmski Benečiji).

V naslednjem objavljamo iz tega zakona one določbe, ki zanimajo naše strokovne kroge.

V glavnem veljajo tudi nadalje določbe starega avstrijskega odvetniškega reda. Za vpis v odvetniško zbornico je potrebno seveda pred vsem italijansko dr-

žavljanstvo. Člen 2. dodaja k temu dobesedno: »Tisti, ki imajo domovinsko pravico v kaki občini novih pokrajin in so enakopravni z italijanskimi državljani do tedaj, dokler ne izvršijo opsijske pravice za drugo državljantvo.«

Nadalje je potreben za vpis doktorat prava, dosežen na kaki italijanski univerzi. Člen 12. dodaja k temu dobesedno: »Enakovreden doktoratu prava dosežen na kaki univerzi starih pokrajin v kraljestvu je, v kolikor gre za učinke predstoječega zakona, doktorat prava, dosežen na kaki univerzi bivšega avstrijskega cesarstva tekom enega leta od dneva, ko stopi v veljavo predstoječi odlok.«

Ta odlok odnosno zakon je stopil v veljavo dne 27. oktobra 1921.

Kdor torej do 27. oktobra 1922. doseže doktorat na kaki univerzi bivšega avstrijskega cesarstva (v poštev pridejo Gradec, Dunaj, Praga, Inomost, Krakov, Lvov, Crnovice), temu ne bode treba notificirati izpitov na kaki italijanski univerzi. Besedilo člena 12. bi znalo zbuditi dvoma glede ljubljanske univerze, ker je nejasno izraženo (Universita dell' ex impero austriaco). Verjetno je, da se bode za študije izvršene na tej univerzi, zahtevalo nostrifikacijo, ker ljubljanska univerza ni obstajala v času avstrijskega cesarstva, temveč je bila ustanovljena še le po preobratu. Za zagrebško univerzo velja to brez družega.

Praksa odvetniških kandidatov je skržena na 4 leta in sicer 3 leta pri kakem odvetniku in 1 sodniško leto. Tisti kandidati, ki bodo dopolnili 4 letno prakso do 27. aprila 1922., ne potrebujejo sodne prakse.

Najtežje je bilo vprašanje pripustitve odvetnikov iz stare Italije v nove pokrajine. Znano je, kako izobilje na »avvocatih« vlada v Italiji in naravno je, da so se odvetniške zbornice novih pokrajin odločno protivile tej pripustitvi. Njihov odpor je bil uspešen.

Brez daljnega smejo izvršiti svoj poklic le tisti odvetniki iz starih pokrajin, ki od 1. prosinca 1921. stalno prebivajo v novih pokrajinah, bodisi vsled službe, bodisi vsled preselitve svoje družine, s katero živijo in končno tisti, katerih rojstni kraj leži v novih pokrajinah. Drugi odvetniki iz stare Italije, ki bi se hoteli preseliti v nove pokrajine, morajo položiti odvetniški izpit in če do 27. aprila 1922. ne dovršijo 4. leta odvetniške prakse, absolvirati enoletno sodno prakso.

Vkljub tem omejitvam se lahko računa s tem, da se bode število italijanskih odvetnikov v novih pokrajinah v kratkem zelo pomnožilo.

Wilson zopet advokat. Kakor posnamemo iz časopisnih vesti, se je prejšnji predsednik Ameriške unije Wilson posvetil zopet advokaturi ter dela skupno z dr. Colbyjem, bivšim državnim tajnikom. Čeravno še ni popolnoma zdrav, vendar rešuje dnevno pošto. Sicer pa živi popolnoma sam zase ter sprejema samo pristaše svoje demokratske stranke. V nogah je baje tako oslabil, da se mora le voziti, kadar hoče iz hiše. Posebno rad pohaja v gledališče, kjer ga vedno burno pozdravljajo. Z velikim zanimanjem zasleduje politiko republikanske stranke. Resni politiki so mnenja, da se bo Wilson pri priložnosti zopet povspel na krmilo države in da se bode zanimal samo za ameriške interese, ker je zveza z Evropo povzročila Amerikancem velika razočaranja.

Listnica uredništva.

V prvi številki našega glasila smo objavili, da smo to številko odposlali vsemu pisarniškemu osebju vsake pisarne pod imenom „Uradništvu pisarne X. X.“ in da druge številke pod tem naslovom ne bomo več razpošiljali, temveč le tistemu uradniku ali uradnici, ki nam prijavi svoje ime in naroči list. Do danes se jih je sicer že nekaj prijavilo in list vplačalo, a to je še vse premalo za število uradništva.

Pozivamo ponovno vse one uradnike in uradnice, ki si svojega glasila še niso naročili, da to store, ker imamo še na razpolago tako prve, kakor druge številke „Odvetniške pisarne“.

V prihodnji številki bomo prijavi še ostale odvetnike in notarje v Sloveniji ter v zasedenem ozemlju.

Da se pobiranje naročnine v zasedenem ozemlju za naš list kakor tudi podpornine in eventuelne ustanovnine olajša in da ne narasejo niti nam niti naročnikom nepotrebni stroški, je naše društvo pooblastilo gospoda Slavka Trpina, pisarnovodjo pri g. dr. Gabrščeku v Gorici, da sme z nabiralno polo, katero je od našega društva prejel, pobrati in skupno svoto odposlati potom Ljubljanske kreditne banke podružnice v Gorici na naš naslov.

Za zasedeno ozemlje stane naročnina listu K 10. Ker so pa stroški tiska ogromni in ima lira precejšnje veljavo pri nas, prosimo, da žrtvujejo tamošnji g. šefi in tovariši eno ali dve lirici več za naš tiskovni fond.

Tovariši! Pozivljamo Vas ponovno, da izpolnjujete napram društvu svojo dolžnost in podpirate naše glasilo ne samo z naročnino za list, temveč tudi s članki. List bo le tedaj zanimiv, če bo pri njem sodelovalo veliko sotrudnikov.

Dvojna plača za novo leto.

Člani mariborskega okrožja se opozarjajo na novoletne prejemke.

Društvo se je z večino šefov mariborskega okrožja dogovorilo, da izplačajo uradništvu za novo leto dvojno mesečno plačo, to je za koncipijente in pisarniške ravnatelje dvakrat po 4000 K je K 8000, perfektne strojepiske dvakrat 2000 K je 4000 K, ostalemu uradništvu dvojno dosedanjo plačo.

Šefi, ki se tozadevno niso izjavili, so na vsak način obvezani, vsled od njih v prošlem letu podpisanih obveznih izjav, plačati poleg redne plače še polmesečno plačo, kot novoletni prispevek uradništvu, ki je najmanj 6 mesecev zaposleno v dotični pisarni, drugače pa sorazmerno. Medsebojne pogodbe z boljšimi pogoji niso s tem tangirane.

Kdor za novo leto ne bi dobil teh prejemkov, naj javi te nedostatke predsedništvu društva.

Ker pa je draginja v zadnjem času tako silno narasla, da naši prejšnji dogovori ne tvorijo tozadevno nikake bonitete in se je tudi novi odvetniški in notarski tarif po vseh pisarnah že do dobra uveljavil, pričakujemo, da šefi brez izjeme plačajo za novo leto dvojno plačo. Komur bi se tozadevno godila krivica, naj se nemudoma obrne na odbor, ki bode ukrenil potrebne korake za remeduro. Ne sme se prezreti dejstva, da je povpraševanje po izvežbanem uradništvu pri našem in pri drugih slojih veliko.

Maribor, dne 30. novembra 1921.

Odbor mariborske organizacije.

Pristopivši člani meseca novembra 1921

Društvu odvetniških in notarskih uradnikov Mariborskega okrožja so pristopili v tem mesecu kot člani: 1. Maribor: Kot podporni člani. Odvetniki: Dr. Boštjančič Leopold, Dr. Blanke Oto, Dr. Irgolič Franjo, Dr. Juvan Alojz, Dr. Komavli Danilo, Dr. Lašič Ferdo, Dr. Leskovar Josip, Dr. Mühleisen Lothar, Dr. Slokar Karol, dr. Škapin Karel, Dr. Vlad. Sernec, notar Dr. Firbas Franjo in Ašič Ivan. Koncipijenti: Dr. Kupnik Edmund, Dr. Schmiderer Hans. Kot redni člani: Kamenšak Štefan, pisarniški ravnatelj (Dr. Lašič), Pečar Vekoslav, odvetniški uradnik (Dr. Pipuš). Slovenska Bistrica: redna člana Fajgel Rajko, pis. ravnatelj; Skaza Fanika, strojepiska, Marenberk: podp. član dr. Vesnik Slavko odvetnik, Ormož: redni član: Medik Matevž, pisarnovodja; skupaj 19 članov. Izstopil ni nikdo.

Odbor.

Naročajte in širite naše glasilo!

Oblastveno koncesijonirana posredovalnica za obrat
z zemljišči

KAROL TROHA

Maribor Slovenska ulica 2 Maribor